

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 k - kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes száma ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Heti hirdetés 5 kr. Nagyobb hirdetés a többszöri
hirdetés alkalmán jutányos áron vetőnek fel. Bélyeg-díj a
díj külön bevitelével 30 kr.

A legszerencsétlenebb ország.

Debreczen, aug. 22.

Régi jó magyar közmondás hogy: «A kit az Isten meg akar verni, előbb az esztét veszi el.» Rajtunk magyar nemzetben ez a közmondás nap-nap után beteljesülni látszik.

Bánffy az Ausztria által kirabolt szegény magyar nemzetből pénzzel megvesztegetett és lerészegített polgárokkal utálattig hizlaltatja a maga pártjának többségét — hogy azokkal felemeltethesse a — quótát . . . ez a miniszterelnöki nemes szándék — hála az Istennek — csődöt mondott idáig annyiban, hogy a quótát «in thesi» nincs még felemelve: — de ettől eltekintve a nemzet elkeseredése a végsőkig van fokozva.

Száműzte Bánffy politikai bölcsesége a parlamentből a legönzetlenebb lánglelkű hazafiakat — Ugron Gábort, Kovács Albertet stb, s azok helyett bevitte egész csordáját a hitvány lelkeknek — a kik csontot, rongyot, ócska ruhát adni, venni s azon nyerni emberek a gaton, de a «Hazá»-ról, annak érdekében — a szabadság mibenlétéről, értékéről s a magyar nemzeti szellem ápolásáról annyi fogalmuk sincs, mint egy hegyoldalán turkáló és tengődő vakondoknak a »csetről« vagy a »czápáról.«

Ilyen többséggel eladhatna Bánffy — ha legkegyelmesebben méltóztatnék —

az egész magyar államot a rajta élő nemzettel együtt rübelekért — a muszka czárnak. Mert hiszen, a hol semmi értékesebb és szentebb nincs, mint a pénz, — ott nincs többé sem «Haza» sem «Isten», a mit pénzért elfecsérelni ne lehetne.

Ez a kegyelmes észjárás és nemes példa az ország első tisztviselője részéről nem is tévesztette el hatását, azoknál az alsóbrangu tisztviselőknél sem, a kik minden fenntartás nélkül imádták a Bánffy karakterét; megalkothatták maguknak minden álokoskodás nélkül azt az arany szabályt: «A pénz a legfőbb jó a földön,» — becsület, lovagiasság, hazaszeretet — hivatali eskü szentsége és mindenféle erkölcsi kötelesség, feláldozandó pénzért; — pénzen lehet venni hazát, jóllétet, boldogságot — becsületet — erkölcsöt, jóhírnevet, szóval mindent, mert a pénz az egyedüli Isten és legfőbb jó itt a földön.

Ilyen érvek és következtetések bírhatják és bírhatták rá idáig is már számtalan esetben — itt hazánkban — a g y i l k o s t a rablógyilkosság elkövetésére »pénzért«, a közvagyon és közpénztárt felesketve őröz tisztviselő is ilyen okoskodásokkal csititgatta háborgó lelkiismeretét s ilyen érvekből méríthetett gonosz elszántságot ahhoz, hogy a közvagyon százazrekig megrabolja.

Hogy az aljas szédelésnek milyen

kedvező hazája a mienk, mutatják az oláh nemzetiségi hazaáruló törekvések és aljas üzérkedések megdöbbentő példái — s a napirenden levő rablások, gyilkosságok, sikkasztások s az erkölcsatlenségnek sűrűn ismétlődő száz meg száz-féle bravurjai, melyekről a rendőrség csak akkor vesz tudomást rendszeren, mikormár megtörténtek és segíteni többé a bajon nem lehet.

Hogy hazánkban az erkölcstelen üzérkedéseknek mennyire szabad terök van, ezt nemcsak Európában tudják már, hanem idegen világrészekben is. . . Hazánkban ez a jó hírre adott erkölcsi bátorságot Inger Szolimánnak, a világszaló iparlovagnak, hogy idejőjön hozzánk s fülbemászó hazugságaival paktálhasson itt a magyar miniszteriumokkal s azokat felültethesse és a nemzeti vagyonból megpumpolhassa. Nagyon jól tudta Inger ur, hogy a Bánffy égise alatt, pénzzel — illetőleg pénzbeli igéretekkel és gazdag jövedelemnek és haszonnak kilátásaival való kecségtetések árán, csodát lehet itt mivelni. És ő csodát mivel s mindez csak most jut köz tudomásra, a mikor Inger Szolimán csodatetteit egy néhány milliók siratja.

Hazánk demoralizált állapota adhattott erkölcsi bátorságot annak a bécsi viperának is, a ki a királyt, legalkotmányosabb királyunkat félrevezette s abba a helyzetbe hozta, hogy három törvény-

El golgothán.

— A »Debreczen« tárczája. —

Előttem áll nap-nap után
A Megváltó Golgothán,
Melléte ott a két lator
Ki bűnéért méltán lakol.
De hát miért lakolt a szent?!
E szörnyű látvány mit jelent?
Akárhogy is töröm fejem,
Egyetlenegy kulcsát lelem:
»A földnek az egész igazság,
Ép annyi, mint a dupla gazság.«

Sebestyén diák,

Még mindég a hitért.

Irta: **Gondy Károly.**

Mióta a kerek Földet az ember uralja és Schiller szerint a földosztásnál csak a költő késett és számára már csak a menny állott nyitva, azóta foly a harc az ősi előjogért és a mindennapi kenyérért.

Kórház és kaszárnya, orvos és katona, temetkező és egészségügyi tanács az ellentétes sarkok: melyek között forog az ember bizonytalan élete. — Maradás egy helyben nincsen a Nappal kelünk, nyugszunk mig csak szijjuk a levegőt. Hogy aztán a halállal beáll-e a teljes nyugalom, az mindég megoldatlan kérdés

marad, mert nem ösmerünk még magunknál okosabbat.

Hogy létezne oly túlvilági hatalom, mely minket egy jobb és állandóbb létnek fenntart, azt csak h i o n i szabad.

Feltámadás?! . . . Hát mi csak konzervek vagyunk a földben, melyeket az utolsó ítéletnek, egy égi mennyezőnek fenntartanak?

A feltámadás glóriáját nem igen látjuk megvalósulni, ha látjuk, hogy az örök nyugalomra helyzetetett már 20—30 év múlva kiforgatja a nyugalomból a szépsézet bi zottság idő előtt kiköltözött utolsó lakából; de még ha mindegyre jobban érezzük: hogy a Nap-sugár éltetőbb mint a reménysugár.

A szellem és anyag ily merev összeütkezésénél jobb egyszerűen h i n n i, mint a kétség küdében eltévelyegni. Semmi sem oly igaz mint: a ki hisz üdvözül. Képzeten áll minden szellemi világunk. A fantómok mindinkább határozott alakot öltenek, ösmertebbekké válnak, ha sokszor álmainkban megfordulnak. Ki kétszer egész lelkéből imádkozott az harmadszor hisz az egy Istenben.

Az ember magának speciális lelket tulajdonít, mert gondolkozik. — Hát a kutya midőn felesfalajt más napra hüvös helyre elássa és gazdáját még a pokolba is kíséri, az nem bölcsen gondolkozik. És nem érezne, midőn gondos ápolóját még álmában is őrzi?

Ha fel nem fedezzük a lelket, mily nyugodt volna az életünk! öntudatlanul és önkarat nélkül szállanának a sirba. — De így

nagy lelekkel ö l e t ü n k és kicsiny hittel és még kisebb lelekkel öngyilkosságra vetemedünk, a természetes halál már csak a gyáváké.

Öletünk?! Igen. rakásra öletnek a hatalmasak és szántsándékosan háborút indítanak. Igen, így viselkednek a nagy lelkűek! mintha a nagy lelkűeknek ezer meg ezer teste volna szükségük.

Elég sajnós, hogy a vallás most már finom köpenyeg, mibe a durva politika burkolódik. A vallás az uralkodók hüvös talismánja, a mivel a népeket egy közös akcióra serkenetik; vesszőparipa, mivel milliók életét legázolják; annak védelme és kultusza minden tettük látszólagos kiindulója.

A barbár, de a mellett a legravaszabb politikus muzsika, ki Szibériában viszi mesés kegyelnségeit az emberiségen, folyton a keresztényenséget védené a török földön, jöllehet a török ezt soha egy ujjával sem bántja. Amerika is eleinte a rabszolgaság ellen küzdött és most a szabadokat hajtja rabigába, mert szereti földjük terményeit.

Az uralkodók szörnyen babonások és istenfélők; a kártyavető és az oltár az utolsó remediumok. A tiz parancs nem minden pontja tartozik reájok. — Ne öl! halljátok?

A hazaszeretet az aztán egészen a mienk, abból ők nem kérnek, mert sokféle laknak, ahol tetszik, ott terem a kastélyok És a hazaszeretet is csak amolyan fictio?

telen kéziratos adatot ki a Felső Urral, hogy az, királyi esküje s atyai legnemesebb akarata ellenére félrevezetve, a legnagyobb nemzeti ünnepen vértől s az elkeseredés karjaiba kergesse leghűbb népét: a magyart!...

Meddig tart ez még így? — lesz-e ennek valaha jó vége? De akármilyen vége lesz is, — ki fog bennünket kárpótolni a veszteséget, melybe nekünk Bánffy báró urnak évekig tartó miniszterelnöksége s a kormányparti politika bűnös elfajulása került? — avagy elég lesz-e kárpótlásnak, ha a miniszterelnök egyet mosolyog a csödbejuttatott nemzet szemébe s vigasztalásul azzal biztatja e legszerencsétlenebb országot, hogy:

»Mindezek után is tovább kormányoztatik általam!«

Dr. Király Péter.

Fölháborodás.

Debreczen, aug. 8.

Azok a törvénytelen, a magyar közjogot olyan durván megsértő császári kéziratok, amelyek 18-an reggel a magyar hivatalos lapban megjelentek, nagy fölháborodást okoztak a magyar közvéleményben. Ennek a fölháborodásnak leghűbb kifejezője a független sajtó, mely teljes egyértelműséggel utasítja vissza azt a felháborító gondolatot, hogy az 1849. évi decz. második államesiny Magyarországon kivált ily módon a legvakmerőbb törvénytípussal ünnepeltessék.

Ime itt közöljük a ma reggel megjelent lapok nyilatkozatait a császári jubileum emlék éreméről.

A Budapesti Napló ekként szól:

Tudjuk, hogy jót s lekesítőt akart velünk művelni a király, éreztetni akarta azt a szeretetet, melyet a magyar nép törhetlen alkotmányos hűsége iránt érez.

S íme, alkotmányértés lett a királyi ajándékból, feltétlen bizonyossággal annak az embernek tanácsára, kinek neve a kéziratos czímbebe írva van.

Sérelem az, hogy a magyar hivatalos lap legfelsőbb intézkedést közöl miniszteri ellenjegyzés nélkül.

Sérelem az, hogy a legfelsőbb kéziratos monarchia honosairól szól.

Sérelem az, hogy a külügyminiszter intézkedik magyar állampolgároknak olyan dolgokban, melyek sem a külügyekkel, sem az egyszerű czimadományozásokkal összefüggésben nincsenek.

Ime, háromszoros sérelem lett a király tanácsosainak kezei közt a királyi szeretet megnyilvánulásának alapfogadlatából. Ily formában érkezett Ischből a születésnap ajándék Budapestre.

Az Egyetértés czikkéből ezeket közöljük:

Már ha megkísérlik is, hogy valami formában az osztrák császári jubileum fogadtatós glóriáját magyar ünnepi fényességgel kifoltozzák, vajjon mikép fogadjuk azt, hogy a magyar nemzetet is illető uralkodói kéziratok, mint pusztán császári elhatározások, miniszteri ellenjegyzés nélkül jelenték meg és Goluchovszki grófhhoz, a közös miniszterhez vannak intézve, kire végrehajtásuk terhe is ráhárul. Nem ismerünk oly államjogi magyarázatot, mely az ily érdemelek alapítását és általában a kitüntetések adományozását az uralkodó merőben személyes tényeinek állítja. Hogy Goluchovszki csakugyan a birodalmi kancellárság hatáskörét foglalta le magának s e czimben immár vakmerően alkotmányellenes beavatkozást engedne meg magának belkormányzatunk ügykörébe, ezt mihamar tisztába kell hoznunk vele.

Különös fényt vet az alkotmányunk területére való jubileumos betérésre, hogy olyan időben történik, a mikor a legfényesebb kérdések körül alkotmányjogunk epsége van kétségessé téve és a kormány válságos helyzetbe jutott. Színe azt hibetné az ember, hogy szándékos demonstrációval állunk szemben, melynek az öszbirodalom eszméjének hódítását és a magyar közjog visszaszorítását kell

bengáli fényvel a világ előtt tündököltetnie. Még egyszer ajkunkra toltul a kérdés: Mi ez?

A legtöbbször kormányparti M. H. így nyilatkozik:

Most éppen ma, éppen abban a feldúlt állapotban, mely Magyarországot és Ausztriát bösz ellenségekké változtatta, felzak atjak nemzeti fájdalmunkat és egyszerre szabadon bocsátják 1848. december 2-ikának már agyonvert hitt kísértetét. Császári rendeleteket közöl a magyar hivatalos lap. Miniszterek alá nem jegyezték, a felelőség távolában írták és onnan küldték. Ez a távolság csakugyan ötvén esztendőre megy vissza; oly mely tehát, hogy valóságos örvény.

A császári kéziratok Goluchovszki gróf, külügyminiszternek szólnak. Talán ő tanácsolt. De neki mint közös külügyminiszternek semmi köze uralkodási jubileumhoz; mint a császár és királyi ház miniszterének semmi köze magyar állampolgárok kitüntetéséhez, se az osztrák-magyar monarchia összes polgáraihoz. Ezekhez egyáltalában semmi köze másnak, csak a két állam külön kormányának. Magyarország és Ausztria nem egyetemes birodalom, nem ugynevezett öszmonarchia.

A mi közös természetű ügye, azt felsorolja a törvény szabatosan. Az tartozik Goluchovszkira, a többi közös miniszterekre és a delegációkra. Azonkívül senki.

De ma az öszbirodalom beszél megint. Három év óta az öszbirodalom csámpos kísértete kullog már közöttünk, mióta csak a kiegyezési tárgyalások megindultak s Magyarország érvényesíteni akarja jogát, a kettős monarchiának valóban ő az egyik tökéletesen ugyanolyan része, mint Ausztria. Az öszbirodalom kísértete jár-keel a vánterületi sorompónál, a nagyhatalmi lepedőben, melybe Königrätznel kiterítették. Goluchovszki Agenor bátor legény, hogy karanfogja s vele megy a kakas kukorékáig. Mert erre aztán vége az egész látományoknak.

A Budapest így ír:

A magyar király születésnapját ünneplő nemzetet az uralkodó tapintatlan tanácsadói két császári rendelettel iozultalták a mai napon.

A gyászos és véres emlékeztető kamarilla föltámadása, úgy látszik, nem ijesztő álomkép

Nem, a földhöz ragadt szegénynek a tűzhely körül, a pattogó szikrában születik, az egy közös Anya nyelvén és emléin táplálkozik.

A rajongó tisztelőben a Haza szent földje iránt az elsőség a magyar-é. Jele, hogy nem bitorol, nem bitangol: ezer éven egy helyen meggyökeredzett és az egy helyéből egy tapodtat nem enged. Lehet, hogy a sok veszély, melyben forgott és folyton forog, teszi oly dragává! Mint a gyermek, ki remegve állja körül édes anyja beteg ágyát és aggódva tekint a messze jövőbe, kivált ha már bécsi orvosokra szorultunk.

Ilyenkor születik a valódi hit, a remény és szeretet, egy virág fakadása. Ez az a trikolor, mi alatt hátra szembe szállhatunk a bonforgatók ellen.

Egy emberért, egy családért pusztán még nem lehet országot áldozni, ne ontsunk csekély miatt vért, ne öljük azt, ki hazánk ellen nem vét.

Az egy igaz hit nem a mi háztűzhelyünkön pattant szét annyi felekezeti szikrában, sőt inkább eleget küzdött a magyar hit a magyar földön. Az erőszaknak engedve befogadtuk a mi egünkre a mások vezércsillagát, a mi azután egyre gyengítette állami függetlenségünket.

A nagy hatalmiság csak a vallás homogen talajában izmosodhatik. Példa reá Anglia, Orosz és Németország.

A sok felekezetiösszetakolt állam bukását ki nem kerülheti; mint a sok szín a palettán összezavarodik, a miből tiszta kép soha sem kerül.

Es a mi kormányunk hogyan védekezik ellene? Sehogly! Az emberi portékára nincs sorompó, sem vám; kiki jöhet-mehet, szedhet-vihet. Szörnyen örül a kormányelők, ha

szaporodnak az adófizető polgárok (?) és új lendületet adnak a végzek a kormánypartinak. — A névmagyarosítás csak kicsiny himbálózó gyaluforgács czegér a magyar állam épületén; hatalmasabb czimtábla lenne a homokzatán: a vallás egyenlőség. Hiszen Anglia milliárdokat költ a biblia terjesztésére.

A honosítást szigorubb törvényekhez kell kötni. Ne csak abból álljon, hogy magyar talajon vegetáljon az idegen, de közvetlenül a magyarnak teremtsen gyümölcsöt. Hogy minden felekezeten van politikai háztere legjobban igazolja azon tény, hogy az idegen ugyancsak becsempészte anyanyelvét; virágzik és burjánzik annyi századokon. Hát nem hallatlan, hogy egy templomban három nyelven kénytelen a pap predikálni!... Quousque tandem?... Hát hogy is terjedne a pánszlavizmus, ha a pap nem tótul predikálna?

A sehonnai hamar elsajátítja jó borunkat, de soha a mi nyelvünket, sőt a gulyás (kolásch) és pörkölt (perkelt) még a Lajtán, az operenczián túl is meghonosodott.

Sajnálattal kell itt megemlékeznem egy nálunk egyre terjedő sektáról, melyet tulajdonképen e czikkem initialejének kitűztem.

N a z a r e n u s - n a k születni, nagy és dicső gondolat! Megtagadni a hazától a védelmet!... Nem Petőfivel mondja: Egy gondolat bánt engemet: Agyban párnák közt halni meg! — Micsoda bitó gondolat? Hát van állat a világon, mely nem védekezik, ha otthonába életére törnek?!...

A mult hetekben ítéltek el nyolcz évre újra egy honvédet, ki alig került ki négy évi fogságából. Minden katonai kinzást kiálva egyre megtagadja a fegyverviselést.

Hát honvéd az ilyen fanatikus és kor,

mány az, mely ilyen sectát tűr az országban? Nem igen szeretek a jóban a mi társakörünkön (a bécsi virslin kívül) hivatkozni, de mégis oly szigorú az ily titkos és hazaelenes öszjövetelek ellenőrzésében, hogy a szabad közműveket sem tűri Ausztriában. Az osztrák testvérek csak magyar határon tanácskozhatnak.

Az igazi honvéd nem megyen idegen országba ölni, rabolni, de itthon védi tűzhelyét. A hon védelme a falathoz van kötve és bennünk gyökeredző szent érzés, mint a fűi szeretet.

Hiszen, ha ma minden magyar ember nazarénus, még ma szünik meg állama, ma pusztul el minden csepp vére.

Vedd a magadét, de ne bántsd a másét. Hogy elmentünk Itáliába és Dániába hadakozni, annak helytelenségéről már meggyőződünk; de hogy a boszniai okkupáció sem áldásos reánk nézve: arról már legközelebb meggyőződhetünk.

Szerajevo bevételénél is rakásra kellett lövetni az engedetlen nazarénusokat és ezzel a kényszerűségből eredt barbarizmussal a Maglaj és Ravnicze szomorú emlékeit a legszomorubbal tetéztük.

Bismarck kívánsága: Verlege deinen Schverpunct... mindinkább nehezebben teljesíthető, mert keleten e nehéz pondusról nem igen akarnak tudni, kivált a muszka, ki itt egyre ritkítja a vért és vele apránként magának biztosítja a tért. Már most is ő terparancsnok, és igyekszik a berlini szerződés diktátor a halála után a berlini kéket magáról lemosni.

Tehát itt az ideje, hogy hosszú husz év után végre a foglalást befejezzük és ha kell, -liczitaljunk.

többé, hanem komoly valóság. Azok az összbürokrati törekvések, amelyek Magyarország mostani önállóságát, bármily csonka és hiányos legyen is az, még mindig sokalták, most már nem egyszerű ellenszenvben, nem csupán a magyar falásban nyilvánultak, hanem határozott cselekedetekben, komoly, hivatalos tényekben.

A külügyminisztert ez új rendeletek ezzel az új hatáskörrel összbürokrati kancelláriára, közös miniszteri elnökké teszik. Ez a legdurvább megsértése a magyar közjognak s a legveszedelmesebb merénylet Magyarországon önálló állami léte s ezt biztosító alkotmányára ellen.

A községi hadgyakorlatok alkalmával elhangzott magyar közjogellenes nyilatkozatok annak idején helyreállították az orsz. függ. párt egységét.

Most egygyé kellene lenni az egész nemzetnek, hogy teljes erővel és sikeresen veresse vissza a Camarilla gonosz merényletét.

A „B u d a p e s t e r T a g b l a t t e” a következő szemrehányásokat teszi a kormányra:

Volt-e szükség ez alkalommal ilyen elkeseredést előidézni? Milyen könnyen elkerülhető lett volna ez; milyen könnyű lett volna oly kifejezéseket elhagyni, a melyekről azok, akik az ily királyi nyilatkozatát felelősek, jól tudták, hogy Magyarországon idegenkedéssel fogadják. Mennél örömteljesebb az indító ok, a melyhez ezen intézkedések fűződnek, mennél fényesebben világlik ki abból a király atyai szándéka, annál súlyosabb azok vétke, akiknek hibájából még ezen örömteljes indító ok sem maradt boru nélkül. Különösen súlyos ezen hiba most olyan időben, a midőn a monarchia mindkét államát, sőt a monarchiát magát is oly szomorú válság fenyegeti; most, midőn Ausztriában az egész parlamenti apparatus béna és egyedül Magyarország képezi azt a szilárd talajt, amelyből a zátonyra jutott dualizmus újból helyre állítható.

Valóban a legnagyobb mértékben ok a panasza az, hogy ilyesmi megtörténhetik és olyan hibákért, a melyek tulajdonképpen az

államjogi viszonyok nem tudásának és figyelmen kívül hagyásának róhatók föl, az elégedetlenség érzete még fokoztatik, amelyre a helyzet ugys elég okot ad.

Még a circumspectus Budapesti Hirlap is meg meri kritizálni a kéziratokat a következőkben:

A legfelső Hadparancshoz nincs mit szólnunk. Az a legfőbb Hadur ténye. De kérjük, mit keres a magyar hivatalos lapban egy oly alapszabály, a mely az 1858. szeptember 29-iki törvényre hivatkozik, hiszen a magyar közjog ezt a törvényt nem ismeri? A második cs. és k. kézirat miniszteri ellenjegyzés jelent meg s hozzácsatolt okirat, a melyet ő felsége nagy czime vezet be, vörös-fehér szalagon viselendő bronzérmét alapít, kizárólag 1898. december 2-ának emlékére. Ez a kézirat természetesen úgy intéztetett: Goluchovszki grófhhoz, mint a császári ház intendánsához. Azt kell gondolnunk, Magyarországra nem vonatkozik, mert nincs miniszteri ellenjegyzése s mert az érem vörös-fehér szalagon van, valószínűleg azért, mert tisztán Alsó-Ausztria polgárainak szánták. A harmadik kézirat már kifejezetten az osztrák-magyar monarchia népeiségéről szól. Ez tehát már ránk is tartozik. Épp azért föltűnik, hogy ez is csak Goluchovszki grófhhoz, a császári ház miniszteréhez van intézve, a mely czim és állás a magyar közjogban ismeretlen.

KÜLFÖLD.

A czár ajándéka. A román királyt, ki legutóbb Ferdinánd trónörökös kíséretében Pétervárról volt, Miklós czár felette értékes ajándékkal lepte meg. Tegnap ugyanis Pétervárról egy külön vonat érkezett Sinaába, melyen megérkezett a czár ajándéka: 10 pompás telivér paripa. Azonkívül a czár egyik hadsegéde egy a czár által saját kezűleg írt levelet is nyújtott át a királynak, mely nagyon hízogó szavakkal van fogalmazva. Vegül még a külön követ sok értékes tárgyat adott át, melyek részint a királynak, részint a királynőnek vannak szánva.

Szédelgés Budapesttől Szomáliáig.

A szerencsétlen végű szomáli expedícióból megint két ember került haza: Alexi Kodolitsch és Fischer Lajos. Az utóbbi nagy beteg fekszik Fiumében, Kodolits pedig Budapestre jött, hogy bűnvádi följelentést tegyen Inger Szolimán, illetőleg budapesti képviselője, Kyfiotis dr. ellen.

Most már egészen világos, mi volt Inger Szolimán terve: a más pénzén szerzett expedícióval rablóhadjáratot akart indítani Szomáliáig belső részébe. A magyar kormányt, a kereskedőket és egyes pénzembereket azzal a hamis állítással szedte rá, hogy a sejkék 30 millió frankot érő elefántcsontot és kávétrejtegetnek az ő számára Djiboutitól 11 óra járányira. Nekik csak érte kell mennie, hogy a part egy őrizetlen helyén hajórákja a gazdagságukat.

Hogy Djiboutiban nem sikerült neki karaván szereznie, abban Inger a legnagyobb hibás. Budapestben és utközben olyan nagyuri módra élt, hogy már Szomáliáig partjain nem volt egy garasa sem. Budapestben egész éjjel mulatott és naponkint 10—20 Napoleon aranyat elköltött passzióra. Utközben pedig egyik államától a másikig 500—1000 frank értékű szivart és cigarettát használt el. Most azonban benne van a csávában, ha csak Kyfiotis dr. nem segít rajta, akár el is pusztulhat.

Inger Szolimán Budapestén.

A mikor Inger Szolimán a magyar kormány hívására Budapestre jött és a Nagy János utca 42 sz. a. levő villában letelepedett,

első dolga az volt, hogy exotikus uniformisában áthajtatott Budara a keresk. miniszterium palotájába és jelentkezett b. Dániel miniszternel. Elmondta neki szomáli királysága történetét, kifejtett, micsoda haszon háramlik Magyarországra, ha afrikai országával összeköttetésbe lép, mely ugyszólván gyarmata lesz. Kóstolónak följajánlotta azt a 30 milliót érő elefántcsontot és kávé, amit a sejkék tartogatnak az ő számára.

Legnagyobb összeggel járultak az expedíció költségeihez Hoffmann Samu és Vilmos budapesti terménybizományosok, a kiknek előkelő szerrpük van az Adria tengerhajózási vállalatban is. Inger Budapestén kapott 30000 frankot tőlük, 25.000 frankot pedig az Adria flumei főnöke, Eisler fizetett ki neki. Kruppnak az ágyugyárosnak Budapestén levő őrsége 20000 frankot adott át Ingernek.

A százezer frankot érő portékát a mit Inger magával vitt a hajón, a következő czégek től vásárolta részint maga, részint megbízottja, Kyfiotis dr.: Bruck Mihály, Calderoni és társa, Deiszler Ignác, Goldberger testvérek Decht testvérek, Kochmeister Frigyes, Leitner M. és fia, Lingl Karolin, Schottola Ernő, Tiller Mór és társa, Első magyar fegyvergyár, Waldhauser A. G. Konzerv gyár. Az égyenruhákat Bécsben vásárolta Weinmann Zsigmondnál.

Hogy a tervezett expedícióról és a tisztek toborzásáról tudott nemcsak a kereskedelemügyi miniszter, hanem a belügyminiszter, a közös hadügyminiszter és a budapesti államrendőrség is, azt a következő hitelesen fordított és másolt okmányok is bizonyítják:

Csász. és kir. közös hadügyminiszterium.

7. ügyosztály 3409. szám.

Weisz Manfréd

első magyar konzervgyára és fémárgyára
Budapestén.

Bécs, 1898. jun. 14.

E hónap 3-án kelt beadványára 14,850 darab 8 mm. 88 modell fekete puskaporral töltött patronoknak Szomáliába való kivitelét lehetőleg értesítjük, hogy e kivitel ellen nincs ellenvetésünk.

A miniszter helyett

Klar

Ezt a levelet Inger Szolimán kapta a közös hadügyminiszteriumból.

Egy másik okmányt a rendőrség állított ki a töltényekről; ime:

30601 fk. l. 98.

Végzés.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ez évi június 14-én kelt 63,483/V. sz. magas rendeletével Weisz Manfréd budapesti céget értesíteni rendelte, hogy az általa Somaliba küldendő 14,850 darab kész töltény átengedése a flumei magyar kir. fővámhivatalt utasította. Miről folyamodó Weisz Manfréd tudomás színihez tartás végett értesítettik.

Budapest, 1898 jun. 17.

Máltás

rendőrtanácsos.

A mikor Inger Szolimán már rendezte anyagi ügyeit és megszerezte az utazáshoz szükséges okmányokat, a rendőrség szemelátára megkezdte a toborzást. A felfogadott emberekkel a következő szerződést töltötte ki és iratta alá:

Fenség!

Én alulírott . . . születtem . . . országban; foglalkozásom . . . vallásom . . . a következő iskolákat jártam . . . a cs. és kir. hadseregben, mint . . . szolgáltam . . . évben saját akaratomból kiléptem . . . nyelveket beszélem. Az annak idején beküldött ajánlatomra és az annak idején kapott felvilágosításokra vonatkozással bátor vagyok felvételemért a Somali-Daakil hadseregbe folyamodni. Kötelezem magam, hogy . . . évig Somali országban maradok, minden ismeretem s ügyességem az ország javára s a szolgálat érdekében értékeitem, minden magasabb parancsnak engedelmekedem s általában mindegyik katonai erényeket gyakorlom, melyeke

A három keleti bölcs fejedelem azonban most sem egy hajnali csillag után irdul. Nikita a vallásos Angliában sejt a Krisztus jászolát; a sterling fénye kábitja; míg a másik kettőnek az északi csillag fény jobban imponál, de a mellett a töröknek is kurizál, mintha megbánta volna, hogy a töröktől végkép elszakadt.

Ugy sejttem, hogy a beteg ember jó lesz még valamire. Ej, nem kell szegényt úgy kisesylni, most is egy uzonnára megette dinnyében a görögöt. Még is rászorulhatunk, ha már a muszkának annyit megengedtünk. Kállay is lejátszotta háládatlan szerepét, a szerencsen mehet! Most lássuk be, mily bakot lótt Albrecht főherceg, midőn a czárt éltette és a török dicsőségnek nyújtott ajándékunkat kigonyolta.

A vallásban megerősödött hatalmak most összekülömböztek, és a vizen szárazon kifejtik hadi erejüket. Balkán forog, nekünk nehéz lesz a megállás. A görögkeleti patriarchák a muszka biztatására, szórják továbbra is a vallási gyűlölet magvát.

Ha most a kisebb államok a dunai fejedelemségek konfoederálnának, még egy darabig megállanának; hiszen a czápa sem nyelhet egyszerre száz halat. De a vallásban és nyelvben oly eltérő népek között képzelhető-e egy életképes konfoederatio? Teljesülhet-e Kossuth, a magyar Bismarck nagy álma?

Kossuth és Bismarck egyet akartak: iparkodjunk vissza keletfelé és hagyjuk el lassau-lassan Ausztriát.

Valjon Zichy Jenő, a nemes gróf, nem számunkra keresi-e a haza régi bölcsőjét, ha esetleg a Messiás ez átkos földünkről leszorit?

Szent István könyörögj érettünk.

fegyelem, alárendeltség, alárendeltjeim iránti szeretet és gond követelmek, általában úgy viselkedem, mint a nagy osztrák-magyar hadsereg tisztje cselekednék, hogy végül ő fensége Emir Szolimán hadserege derek tisztjének érzem magam.

Végül kötelezem magamat, hogy a szolgálati ügyekben, vagyis mint a szomal-danaki hadsereg kötelekeiben levő tiszt soha sem fogom a hazám vagy esetleg más idegen ország képviselőjének közbenjárását igénybe venni.

Kelt . . . Név . . .
Czim . . .

Kodolitsch feljelentése.

Alexis Kodolitsch Inger expedíciójának egyik tagja tegnap Budapestre érkezett. Az eléterős ember sokat túrt és szenvedett a hosszú uton és most teljesen vagyontalan. Az Arany Sas fogadóban szállt meg és első dolga volt, hogy elmeat a főkapitányságra és főjelentést tett Inger Szolimán illetőleg budapest képviselője Kyfiotis dr. ellen.

Egyik rendőrtanácsoshoz utavittették, a kinek elmondta Kodolitsch, hogy Inger mézes ígéreteire otthagya a vasútnál viselt mérnöki állását és elment vele. Meztelenre lévetkőztette Inger, a ki királynak vallja magát, pedig közönséges vagyis nem közönséges szédelő. Az expedíció minden tagjának nagy összeggel tartozik, neki több mint kétezer frankkal. Társai a legnagyobb nyomorban élnek Djiboutiban ki sem mozdálhatnak a fogadóból, mert ruhájuk rongyos és nincs anyagi pénzük sem, hogy kávéházba mehessenek hűsítő fagyaltot enni, vagy sört inni.

Elmondta Kodolitsch, hogy mindebben része van Inger jobbkezeinek Kyfiotis dr-nak ki Budapesten lakik és most abban mesterkedik, hogy újabb áldozatokat szerezzen.

A rendőrtanácsos elismerte, hogy Kodolitschnak igazsága van, de kijelentette, hogy még sem lehet Kyfiotis ellen addig semmit sem, a míg egy budapesti kereskedő föl nem jeleníti.

Kodolitsch még elmondta a rendőrségen, hogy micsoda embert túrt meg a főkapitányság hetekig a fővárosban. Inger két évvel ezelőtt állítólag meggyilkolt és kirabolt Gibraltárban egy gazdag asszonyt, a ki szeretője volt. Egyszer Djeddában Orth Janosnak adta ki magát és a hatóságok megadták neki a kir. herceghez illő tiszteletet.

Eredménytelenül ment el Kodolitsch a főkapitányságról. Reggel Bécsbe utazik és a külügyminiszternél tesz panaszt, hogy diplomáciai uton üldözzék Inger Szolimánt. Ennek talán lesz foganatja.

Kerékpárverseny Nyiregyházán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 22.

Óriási közönség jelenlétében tartotta tegnap a nyiregyházi kerékpár-egyesület első versenyét, melyen a debreczeni, eperjesi, kassai, szatmári, szerencsi, miskolci kerékpár-egyesületek vettek részt.

A versenyek a debreczeniek fényes győzelmével végződtek. A főversenynek és még három kisebb versenynek a díjat vitték el derek bajnokaink lelkes örömet keltve az ott levő debreczeniek között. Örömmel gratulálunk ezen fényes sikerhez s érdeklődéssel nézünk a jövő hónapban tartandó kerékpárverseny elé, melyben kerékpárosaink a budapestiek ellen fognak küzdeni.

Nem vagyunk ugyan sovíniszták, de azért bátran merjük állítani ezen fényes siker után, hogy fiatal bajnokaink fel tudják majd venni a versenyt a bpesti egyiet versenyzőivel szemben is.

A főversenyt Rott János jelenleg legkitűnőbb versenyzőnk nyerte meg a legnagyobb könnyűséggel.

A delelőtt lefolyt főversenyt dében bant követte. Délután futottak le a többi versenyeket, mely után a nyiregyházi Sóstón este nagy vacsora volt. A vacsora után a fiatalság tánczra kerekedett, mely kivilagos kiviradig tartott. A vendégek a legjobb hangulatban oszolták szét sűrűn eljenezve a győztes debreczeni bajnokokat.

A verseny részletes lefolyása a következő volt:

I Fő verseny: Tav. 30 km. Első Rott János 59' 32" — alatt erős ellenszéllel küzdve.

II. Vendégek versenye: Tav. 5000 m. Első Rott János, (Debreczen). Második Bakho Gyula (Debreczen).

III. Vegyes verseny: Első Rott János Második Bakho Gyula.

IV. Lassu verseny: Első Laszgalin Er Oszkár (Debreczen). Második Bakho Gyula (Debreczen).

H I R E K.

* **Königl. Freistadt Debreczin.** A temesvári hadtestparancsnokságtól érkezett Debreczen városához egy átirat, mely a következő kedves formával ékeskedik.

K. und K. 7. Corp Commandó
B. A. No. 1828

An

das Municipium der. Königl. Freistadt
Debreczin.

Temesvárt, am 19 august 1898,

Mit bezug auf . . .

Aztán elmondja ékes, hangzatos német-séggel a maga mondókáját, mire az aláírás következik.

Für den Corpscom-
mandoment und com-
mandirenden General
Oberst-Trösch

Az épülő lovassági laktanya ügyében érkezett ez a kedves átirat.

A mellékelt jegyzőkönyv pedig, mely már magyarul és németül van írva és f. hó 5-én vetetett fel, Aczél Geza városi főmérnök és dr. Szalay Béla városi vegyész, valamint a katonaság képviselői előtt fel azt tudatja, hogy a bizottság az immár épülő lovassági laktanya talaját alkalmasnak találja a megjelölt célra.

* **Öngyilkos munkásleány.** P u s k á t i Julianna dohánygyári munkásnő tegnap lakásán öngyilkossági szándékkal gyufa oldatot ivott. Az igazgatóság ugyanis el akarta bocsájtani a dohánygyárból s miután szegény szülőit is szerény keresetéből tartotta fenn a leány, annyira szívére vette a dolgot, hogy öngyilkossággal akart véget vetni életének. — Az oldatot nem kavarta fel s így a gyilkoló foszfor lerakodott a pohár fenekére. A gyilkos folyadék összeegatte a leány száját s nyelvét iszonyu kinokat is okozott, de a baláltól megmenekszik. Beszállították a kózkórházba, honnan megvizsgálása után szüleinek lakására vitték gyógykezelés végett.

* **A játék vége** E r n s t Béla s P a j t á s Béla suhanczok igen jó barátságban éltek egymással. Tegnap is együtt mentek ki az emlékkertbe s a szép vasárnapi délutánt vig kártyázással akarták eltölteni E r n s t azonban nem tekintve a pajtasságot elég illetlen volt P a j t á s t ó l, pajtásától 8 kraczárt elnyerni. P a j t á s ezért annyira megharagudott, hogy pajtását ütlegelni

kezdte. — A játékból komoly verekedés támadt, melynek hevében E r n s t kést döfött ellenfele lábába. P a j t á s oly komoly sérülést szenvedett a lábán, hogy kelle t szállítani a kózkórházba. E r n s t ellen megindították a vizsgálatot.

* **Razzia.** Szombat este nagy razziat tartott a rendőrség úgy a kül-, mint a belterületen. A razzianak fényes eredménye volt, mert egy csomó lakás és foglalkozás nélküli csavargót tartóztattak le.

* **Gyász.** Polgár Balogh Péter családját súlyos csapás érte. A hű nő és szerető édes anyja, Balogh Mária f. hó 21-en megszuant elni. Miről a család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk az én jó feleségem, édes anyja, hű gyermek, jó testvér, sógornő és áldott emlékü jó rokon, néhai Balogh Maria Polgár Balogh Mari. asszonynak f. hó 21-en esteli 10 órakor, életének 34-ik, boldog házasságának 16. évében, 21 napi kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemci f. hó 23-án, kedden d. u. 3 órakor, az ev. ref. egyház szertartása szerint, előbb a timár-utcai 24-ik számú háznaknál, majd ezt követőleg a Kistemplomban tartandó gyászszertartás után, a hatvau-utcai temetőben fognak az anyaföld kebelének átadni. Mely szomorú végtisztességetekre rokonainkat, barátainkat és a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1898. aug. 21. Az elhunytnak bánatos ferje: Polgár Balogh; gyermekei: Mihály, Erzsike, Piroška és Mariska. Édes anyja öz. polgár Balogh Istvánné, Balogh Julianna; gyermekei, illetve testvérek: polg. Balogh János egyetlen fia János; polg. Balogh István nejével Zöld Máriával és gyermekök: Balogh Erzsébet férjével polgár Györfy Ferenczel; Balogh Eszter, Balogh Ferenc és Balogh Mihály. Anyósa öz. polgár Balogh Janosné, Kecskemeti Julianna. Nagynénjei: Kádár Julianna férjével polgár. Balogh Istvánnal és István fiával, Balogh Sára polgár Ménécs András ferjével; öz. polgár Balogh Janosné Földi Mária és gyermekei; Az elhalt férje testvérei: polg. Balogh János; Balogh Zsuzsanna polg. Ladányi Mihályné gyermekeivel; Balogh Sára polg. Molnár Józsefné gyermekeivel; az összes közeli s távoli rokonok nevében is. Áldás és béke legyen porai felett!

* **Kitüntetett iparosunk.** Ő csász. és kir. fensége József főherceg ur legkegyelmesebben kitüntetni kegykedett Schmid S, helybeli zongora és hangszer készítőnk; a hangszer ipar terén szerzett érdemei elismerésül f. hó 17-én kelt magas leiratával nevezett cégnek az Ő csász. és kir. József főhercegi udvari szállító czímet adományozta, mely magas kitüntetéshez magunk részéről is szívesen gratulálunk mert most erre igazán érdemes iparost és embert ért e fényes elismerés.

* **Öngyilkos pópá.** A lelkipásztorok társadalmától egy idő óta sűrűn szedi áldozatait az öngyilkosság. Azelőtt a legnagyobb ritkaság volt, hogy a pap, akit hivatása a gondviseles végzéseiben való megnyugvás hirdetésére szólit eldobja magától az életet, most pedig alig mulik el hét, hogy valamely lelkész öngyilkosságát ne jelentené a táviró. Ma egy görög keleti pap öngyilkosságáról kapunk értesítést. Csapics German az öngyilkos neve, Grabócz községnek volt a pópája, a ki tegnap éjjel — mint Pecséről táviratozzák — főbe lötve magát. Hogy mi vitte erre a tette, azt ma még nem tudják.

* **A Zion egylet** tagnapi választásán a 33 tagu bizottságba a következők lettek bevalasztva: Rendes tagok: Ifj. Schwarz Vilmos, Hoffmann Sándor, Schwarz M. L., Kainer Adolf, Rosenthal Dániel, Burger D. József, Emerich Arnold, Rosenberg József, Rosenberg Simon, Gabányi Sándor, Fényes Mór, Steier Gyula, Widder Samuel, Goldstein Márkus. Ifj. Kelloer Dávid Adler Simon, Elsner Henrik, Ifj. Fülöp Ignác, Kuti Zsigmond, Herczfelder Géza; póttágok: Klein Miksa, Krémer Jakab, Frankl Ferencz, Boros

Izidor, Halmágyi Samuel, Krausz Kálmán, Berger Hermann, Klein Jakab (gépraktáros.) A pártoló tagok közül: Weisz Sándor, Dr. Bakonyi Samu, Markus Miksa, Stern József, Dr. Fejér Ferencz, Hochfelder Jakab, Reichmann Armin, Lusztig Dezső, Turai Farkas, Biedermaun József, Kohn Lipót; pottagok: Békési Albert, Dr. Kardos Samu, Krausz Vilmos főrabbi, Dr. Burger Peter. Orvosoknak szavazás útján jelöltettek Dr. Rózsa Mór, Dr. Kenyeres Elek, Dr. Burger Peter és Dr. Rosenthal Dániel.

*** Emlékkünnep.** A Szilgigeti társaság Nagyváradon aug. hó 26-án, a nagyváradi első magyar nyelvű színi előadás századik évfordulója alkalmából rendezett napjai közreműködésével felolvasó üléssel, emlékkő leleplezéssel, tarsas ebéddel és színelőadással egybekötött emlékkünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje a következő: Aug. 26-án d. e. 11 órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében felolvasó ülés. Ennek műsora: 1. Megnyitó. Tartja Rádl Ödön. 2. Óda. Irta és előadja Somló Sándor. 3. Száz év küzdelmei (a váradi színeszet történetéből). Irta és felolvassa Naményi Lajos. Déli 12 órakor a Fekete Sas épület falában Nagyvárad városa által elhelyezett emléktábla leleplezése, melynek műsora a következő: 1. Hymnus. Énekli a szintársulat dalszemélyzete. 2. Alkalmi beszéd. Tartja dr. Bodor Károly. 3. Szózat. Énekli a szintársulat dalszemélyzete. D. u. 2 órakor a Fekete Sas vendéglő éttermében társas ebéd. Este fél 8-kor a színházban díszelőadás a következő műsorról: 1. Prolog. Irta és előadja E. Kovács Gyula. 2. A magyar színesz. (Előjáték.) Irta Fehér Dezső. 3. A Süketnéma. (Hunnus 3 felv. vigjátéka, melyet 1798. aug. 26-án N.-Váradon a Sas épületében előadtak.)

*** Iskolai értesítés.** A helybeli ágostai hitv. evang. egyház elemi fiú és leányiskolájában az 1898—99-dik iskolai évre a beírások szeptember hó 1. 2. és 3. napjain délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-g fognak a Miklóss-utca 3 szám alatt lévő iskolába eszközöltetni. A rendes tanulás az iskolai évet megnyitó isteni tisztelet után szeptember 5-én hetlőn veszi kezdetét.

*** Gondatlan kocsis.** Kovács András kocsis tegnap elgázolta Mike József 14 éves gyereket. Mikét, ki súlyos belső sérüléseket szenvedett beállították a kórházba a kocsis ellen pedig gondatlanságból okozott súlyos testi sértes véget megindították a vizsgálatot.

*** Tánccselelty.** Schaff János előnyösen ismert táncztanítónál a hó 20-án szépen sikerült próba-bál volt. Közönség igen szép számmal jelent meg. Jó kedvvel jártak a tánczokat, melyek közül igazán szép volt a magyar, oláh szóló és a társalgó (magyar négyes.) A táncseleltyen jelen voltak: Asszonyok: Juhász Józsefné, Nagy Mihályné, Uri Lajosné, Saári Mihályné, Liptai Józsefné, Csóji Józsefné, Suba Istvánné, Hana Dezsőné, Tassy Karolyné, özv. Aczél Jánosné, Tamasovszki Györgyné, Baracsi Ferenczné, Fekete Jánosné, Nagy Sándorné, Molnár Jánosné, Madarász Lajosné, Tacsocsi Gyuláné, Kovács Sándorné, Dézsi Sándorné, Juhász Györgyné, Tápai Mihályné, Kazár Mihályné, Safrány Györgyné, özv. Pap Antalné, Kecskés Jánosné, Möricz Józsefné, Rózsa Albertné, Nánási Istvánné, Banyai Józsefné, Tóth Mihályné, Gálik Andrásné, Balogh Miklósné, Grósz Gáspárné, Rap Lajosné, Szilágyi Ferenczné, Kálmánczhelyi Lajosné, Csuka Lajosné, Szuhar Gyuláné, özv. Nagy Sándorné, Rodonyi Lajosné, Molnár Andrásné, Szabó Sándorné, Ullmann Karolyné, Faust Józsefné, özv. Moldovány Jánosné, Szatmári Gáborné, Barna Mihályné, Tóth Mihályné, Géder Ferenczné, Konecz Jánosné, Bodi Ferenczné, Biró Ferenczné, Máté Lajosné, Leányok: Molnár Zsuzsika és Esztike, Boonyi Rózsa, Szabó nővérek, Ullmann Gizella, Olah Margit, Juhász Etelka, Moldovány

Borbála, Szatmári Juliska, Barna Erzsike, Tóth Juliska, Saári Rózsa, Konecz Juliska, Bodi Juliska, Bundi Jolán, Biró Zsófi, Bónis Rózsa, Györfi Mariska, Máté Juliska, Safrány Anna, Pap Ida, Kecskés nővérek, Berkes Juliska, Möricz Juliska, Rózsa Terecz, Nánási nővérek, Banyai Zsuzsika, Király Zsuzsika, Tóth Eszter, Gálik nővérek, Dózsi Rózsa, Kovács Julia, Balogh nővérek, Orosz Ágnes, Pap Juliska, Szilágyi Julia, Kálmánczhelyi nővérek, Csukás Zsuzsika, Szuhar Rózsa, Tassy Kornelia, Nagy Emma, Biró Rózsa, Nagy Margit, Juhász nővérek, Nagy Juliska, Uri Juliska, Gaári nővérek, Csáfi Mariska, Liptai nővérek, Palfalvai Juliska, Aczél Margit, Tamasovszki Ilona, Tóth Esztike, Baracsi Ilonka, Fekete Mariska, Nagy Rózsa, Molnár Juliska, Iszki Rózsa, Tatocsik Ilonka, Nagy Anna, Kovács nővérek, Dézsi Erzsike.

*** Megmárt gyermek.** Kövesdi János tanyáján lakó Szegedi Istvánnak nagy juhász kutyája megmarta Némethi Sándorné három éves fiát Józsefet. A kutyát megfigyelés ala vették a kislányt pedig bevitték a kórházba.

*** Bismarck szobra.** Nyolcz nap alatt kétszázhetven ezer márká gyűlt össze Bismarck szobrára. — Friedrichsruhéi mauzoleum elkészülésének időpontja egyelőre még meg nem határozható. Hir szerint még három hónap kell a felépítéshez.

*** Napoleon syriai kiáltványa.** Most van száz éve Napoleon ama hadjáratának, melyet az angolok gyarmat-hatalmának megtörése végett Syriában vezetett. 1798 május 19-én indult utnak az expedíció. Napoleon tudatában volt vállalkozása merészségének és különösen azon igyekezett, hogy meggyerje a syriai mohamedánok rokonszenvét. E végből Syriába érve a következő, syr nyelven fogalmazott kiáltványt intézte a lakossághoz, mely már annyiban is érdekes, hogy ügyes utánzása a keletiek pompázó és párhuzamos képekben dúskálódó stílusában. A kiáltvány így hangzik: »A mindenható, örökkévaló, végtelen, állandó Isten nevében, a ki nem született és nem szül és a kinek nincs fia. Miután láttuk a királyok szándékait, a kik kegyetlen elnyomással és igazságtalansággal fenyegetnek, felkeltünk a mindenható magas kegyével, hogy elvegyük tőlük az uralom kegyelmet. Öszinteséggel és igazsággal raktuk ki utjainkat, szembeálló bizonyítékokkal és vilagossággal. Szilárdan kitartottuk tervünk mellett, hogy pártoljuk a szabadságot és a rab szolgálat és megérkeztünk győzelmes seregeinkkel, hogy segílyt hozzunk a szorongatott szíveknek, nyugalmat és békét szerezzünk számukra, a míg az idő tart. Kivonultunk, hogy bevegyük: a hatalmas Kairót és a pomnás Alexandriát, Kyprost Koddost, a cselekvő Ptolomaist és a széppé teendő Damaoszt, továbbá mindazt, a mi ezek körül van: mezőket és pusztákat, — régi épületeket és majorokat, — bevegyük seregünkkel, a melynek száma és mértéke végtelen és a bölcsnek csak nehezen megérthető. Es mindazoknak a városoknak, melyek alávetik magukat nekünk — üdv! És mindazoknak, melyek ellenszegülnek — jaj nekik és lakosaiknak. — Ezt a nemes és megváltoztathatatlan irást azért adtuk ki, hogy tudjátok: akik átengedik magukat nekünk azok nem maradnak átengedve a pusztításnak. Ha nem így cselekesztek, a kard ele fog beneteket átjárni. Ezt tudjátok meg es ezzel: Üdv veletek!

*** Hirdetés.** A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 40.918. sz. rendelele folytán közhírré tétetik, hogy az ausztriai értékű egy kros és fél kros réz váltópénz a magánforgalomban 1898. évi június hó 30-ig

fogadandó el, az állampénztárnál és hivataloknál pedig csak 1899. évi decz. hó 31-ig fogadtnak el s hogy 1899. évi decz. 31-ike után azok sem névértékükben, sem anyagi értékük megtérítése mellett többé sem fizetésekképpen el nem fogadtnak, sem be nem váltattnak. Debreczen, 1898. aug. hó 21-én. A városi tanács.

*** A Szent-István díj.** Minden év augusztus 20-án, Szent István napján futják le a 100.000 koronával díjazott Szent-István díjat. Tizenegy ló indult ezidén a nagy díjért, közöttük kiünő futók. Az első díjat azonban minden várakozás ellenére Dreher Antal Gagerl nevű lova nyerte el. Második lett Eszterfi, harmadik Ordu. — A fogadóközönség legnagyobb része Pécshy Andor lovát Doriat fogadta, mely azonban husz hosszal utolsó lett.

*** Díjlövészet.** Az 1898. év aug. 21-én tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek: Legjobb szeglövészel Molnár Ferencz ur 10 koronas aranyat. Legjobb mélylövészel Veszter István ur 4 koronát. Legjobb körlövészel Fürst Ödön ur 2 koronát.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó férjemnek temetésén megjeleni szívesek voltak s ezáltal is mély fájdalom munkát enyhítettek, fogadják ez uton is részvétőként halas köszönetünket, Debreczen, 1898 aug. 22. Özv. Antalovics Gyuláné és családja.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mit érez a meglőtt ember Egy amerikai lap tudósítóját a spanyol-amerikai háború folyamán a spanyol katonák meglőtték úgy hogy hosszabb ideig élet és halál közt lebegett. A tudósító főépülvén veszedelmes sebéből érdekesen beszéli el most, hogy mit érzett megsebesülése pillanatában.

— Hirtelen úgy éreztem — beszéli a tudósító — mintha a hátamba ütöttek volna. De ez az ütés nem volt sem erős, sem pedig fájdalmas, mintha csak valaki könnyedén meglökött volna. Mégis a földre rogytam es meglepődve tapasztaltam, hogy nem tudok fölkelni. Egy Mauser-féle puska golyóját akadályoztam meg további repülésében. Csakhamar előkerültek a vörös kereszt emberei és bekötötték sebemet. Neusokára aztan megvizsgált az orvos, aki kijelentette, hogy sebem halálos es már csak néhány perczig élhetek. Én hittem neki es kötelességszerűen elajultam. Mikor ismét magamhoz tértem több sebesülttel együtt egy hús arnyékot adó fa lombjai alatt voltam. Ebben az állapotomban éppenséggel semmi fájdalmat nem éreztem es minden kellemetlen érzés nélkül feküdtem a magas fűben.

Az orvos állítására való visszaemlékezés, hogy sebem halálos, oly kevésbé hatott rám szellemileg, mint amily kevésbé ha ott maga a seb fizikailag. Ez a szellemi es testi közönyösség csupán annak a rettenő megrázkódtatásomnak tulajdonítható, melyet a Mauser-féle fegyver golyója okozott. Mikor később fölfedeztem, hogy ez a fájdalmas érzés egyes csontszilankoktól származik, melyek a gerincz-agyba nyomultak. A csataterén es »Odivette« nevű kórház-hajón tett megfigyeléseim arra a meggyőződésre juttattak, hogy a Mauser-puska egyike a leghumánusabb öldöklő fegyvereknek ha egyáltalán lehet humánus gyilkoló szerszámról beszélni. Egy másik jó tulajdonsága a Mauser-puskának az, hogy a vele meglőtt ember azonnal összeesik es csakhamar elvesztvén öntudatát, fájdalmát legalább eleinte nem érez.

A hadak útján.

A gyergyói havasok között szájrul-szájra száll a Hadak útjáról szóló monda.

Sok évszázad előtt, daliás napokban, veszély idején Kelet felé nézett a magyar — onnan várta a segítséget, Csaba vezér csont-hadait, a hadvőrs hunnosoknak feltámadó féltelmes seregét. Mindig is ott voltak a székeltek. Csaba százados ivadékaik segítő hősi karjal, ahol a magyar hadat veszély fenyegette. De Csaba csonthada nem robogott alá a Hadak útján, ahol tiszta éjszakákon még most is fénylik a hunparipák patkóinak ezüstös nyoma. Bölcs csillagászok, akik nagy csövekkel kutatják az ég titkait, kisütöttek róla, hogy sokezer csillagnak egybeolvadt a fénye, El is neveztek tejutnak.

Am higgyék a jó bölcs urak, amire nagy öblü látcsövek tanítják, — a székely alyafi egy csillagászati tanulságért nem adja oda cserébe a Hadak útjáról szóló évezredes regét.

... Az idők futása nagyot fordított a világon.

A hunnos ivadék ma nem forgat kopját, — a daliás idők letűntek.

... A Hadak útj: halvány fényvel de reng az égboltján, — lenn a mélyben a Tinova évezredes erdei között lassan döcög tova a hun utódnak, a borvizes székelynek gyékényes szekere.

A gyergyói havasi világ csendjét még nem zavarta meg a mozdony dühörgése sivi-tása. Maros-Torda vármegye felső vidékén, a magyarosodó kis municípium, Szász-Régen jelöli a határt a nyugati vasutas világ zajos füstös régiói s az illi havasi csend között. Amint Szász-Régenben a budapesti gyorsvo-nat közvetlen kocsját elhagyjuk, a havasali világ büvőkörebe jutunk.

Reggel van. Görgény felől a felejthetetlen emlékü Rezső trónörökösnek medvében szarvasban gazdag vadászterületeiről hűvösen legyint meg a havasok reggeli üdvözlöte.

A kis pályaudvar előtti teret borvizes és deszkás székelyek s a hegyekről a vásárra jött elhök lepik el. A székely tisztesség tudó-an enged utat az idegen «urnak.» A székely-földön meg nem enyészett el a patriarkális szellem! a családfo, hatóság, uriember iranti tisztelet. Az oláh is tisztelettel bámulja meg a nadrágos idegen, sőt ha ez eléggé imponál neki, még a halapját is lehuzza s meg-ereszt egy:

«Aldjasketye Domnule Zeu!...»

A népelet változatossága, szokatlan tar-kasága leköti figyelmünket.

A pályaudvar előtt már befogva vár a gyorskocsi, — e vidék kényelmes közlekedési eszköze. Előtte három erős mokány ló hatal-masan felcsengőzve, — akár valami mekszikói postakocsi.

És megindul az utazás, végig a Maros vadregényes völgyen.

Ratosnyáig az ut aránylag egyhangú; a nap melege is alkalmatlan. De egyre emel-kedünk. — utunk az ős-fenyvesek hazája fele-vezet.

Az erdők jellege lassanként megváltozik: a lombos fák sorra maradoznak el. Balról óri-ási, ciklopszi sziklavarak, jobbról, a Maros vizén túl ős-fenyvesek örök zöldje. Az utat hatalmas sziklafal zárja el, mögötte felhőkbe vesző, fenyvesekkel borított hegysorok emel-kednek, — három-négy egymás mögött a zöld szín minden változatát tüntetve fel. A láthatár peremén szakadozott fellegtábor ing-reng, — mire közelebb jutunk, kitűnik, hogy ez is ha-vas tetők csoportja.

A kigyózó ut a hegyek lábánál a Maros mentén tovavonuló mély völgybe visz tovább. A hegyekről kristálytisza patakok rohannak alá a völgybe s csobogva egyesülnek a gyors folyású Marossal. S ott a folyó közepén lom-hán ereszkedik alá egy keskeny havasi tutaj. Alább majd négy-ötöt kötnek össze, — itt a kavicsos, sekély mederben csak hármásával ereszhetik utnak a sugár szállat. A tutajon vidáman pattog a tűz, a tutajos oláh pulisz-káját főzi.

... Ott távol a havas lankáján a fa-házikóban a fáta aggódva várja vissza Juont, aki silány nyereségért hetekig küzd széllel, árral.

A marosmenti falvak mind elmaradnak, a vadregényes fekvésű Szilard, a kies Ilva, Toplicza mögöttünk vannak. Az ut rohamosan emelkedik s mire a nap alábukkanni készül, benn vagyunk a Tinova sűrű fenyvesében. A Tinova égbenyuló, tülevü erdővel borított egység Gyergyó határán. A meredek hegy gerinczén kigyózva halad fel az ut az óriás vörös jegenyefenyők sorfalai közt. A vörös fenyő közül égetetőrő árboczként meredezik ki a fehér jegenye vagy szurok-fenyő. Itt ötven méteres példány sem ritka.

— Vége köv. —

A hármás bérletrendszer.

Debreczennek egy színháza van, az sem nagy. Lehete-e e színházi nézőteret bővíteni mi módon s minő költséggel? arról tárgyalni nem czélom. Csak constatalni kívánom, hogy az utóbbi évek megmutatták, mikép színhá-zunk, városunk közönségének — hogy ugy fejezzem ki — »páholyszükségletét« ma már távolról sem elégíti ki.

Az utóbbi évtizedekben és években váro-sunk olyan közhatalósági, közgazdasági és tár-sadalmi intézményeknek lett székhelye, a mi-nőkre a színház építéskor senki sem gondolt. Ezek az intézmények aztán százával hozták ide azokat az intelligens családokat, a melyek — mint a debreczeni művelt társadalom első rangu tényezői — joggal igényelhetik a szin-ház látogatásban azt a nagyobb kényelmet, a mit a páholybérlet nyújt.

A színház építése óta lett városunk vár-megye, kir. tabla, kir. főügyészség, főszolgabíró járás honvéd dandárparancsnokság, vasuti üzletvezetőség székhelyévé, azóta keletkezett a kir. gazdasági, a főreal, a kereskedelmi is-kola, a hatalmas dohánygyár, azóta nőtte ki magát a városnak, a vasutnak, a postának, a távirvának hivatali s összes iskoláinknak tan-áriskara személyzete legalább is még egyszer annyivá; városunk orvosi, ügyvédi, kereskedői kara azóta legalább megkétszereződött s vala-mint országszerte mindehol, ugy Debreczen-ben is az utóbbi idők szembeűnő jelensége, hogy a vidék dzsentri népe tömegesen cseréli fel a falusi lakást a városival, és a többi. Szóval Debreczennek intelligens és pedig ép az a társadalma, mely a színházlátogatásban első rangu kényelmet igényelhet, egész más ma mint volt a színház építéskor. Legkisebb számításal megötszörözött.

Amikor tehát a színügyi bizottság e nagygyá lett intelligens közönség jogos igényei leégítésére a lehetőség határain belül töre-kkedve, a nagyobb városokban divó 3-as bér-letrendszert állapította meg, akkor nemcsak méltányos, de igazságos munkát is végzett és kiérdemelte a nagy közönség háláját, mert feladata magaslatára emelkedett, belátván hogy a színház, e kulturális és szórakozás intézet, m e l y m i n d n y á j u n k é; akkép kezelendő, hogy az l e h e t ő l e g; mindnyájunk szórakoztatására szolgáljon, mert mint városi közintézet kiváltságokat nem szol-gálhat.

Ez az igazság.

Nagy ideje volt már, hogy a színügyi bi-zottság bérletrendszerünkben a kibontakozás keresésének útjára lépjen, mert bizony magas fokon állott már a v á r o s i n t e l l i-

g e n s n a g y k ö z ö n s é g e n e k zugolódása, békétlensége amiatt, hogy a v á r o s e k ö z i n t é z e t e feletti ren-delkezés épen egyik legfontosbb kérdésben, a páholybérletek kérdésében egy megcsontosodott viszás gyakorlat következtében, ugy a város illetőleg annak színügyi hizottsága, a mint az igazgató kezébb kiesett, berleti »ösjogok« ke-letkeztek és ezek csatornán, — tehát a ren-des medertől eltérőleg történtek a bérlet vál-tozások is.

a. —

KÖZGAZDASÁG

A szőlők trágyázása.

A szőlőtőke mint minden más növény a talajból egy bizonyos mennyiségű tápanyagot vesz fel, melynek a levegőből felvett anyagok-kal egyetemben az egyes szervek feleltésére felhasználtnak. A mondottakból kitűnik az, hogy ha azt akarjuk, miszerint talajunk kellő erőben megmaradjon, vagy más szóval szőlők terméshozó képessége állandó maradjon kell, hogy a talajnak visszapótoljuk mindazon arya-gokat, a melyeket a szőlőtőke abból elvőtt. A szőlőtőke évente ismétlődő ápolása alkalmával különféle szervek vétetnek el a növénytől es a nélkül, hogy az ezen szervekben foglalt od-ható ásványi tápanyagok a talajnak visszaa-datnának, a szőlőtől eltávolítottak. Ilyenek mindenekelőtt a zöldhajtások, melyek meg-róvidítottak, illetőleg kitörtetnek, a visszavágás alkalmával kapott egyéves hajtások, azonkívül számításunk keretében vonható a termés es esetleg a visszavágás alkalmával kiszivárgó könnyek. Mindazon felemlített szervek és anya-gok kiváló mennyiségben tartalmaznak kalí-umot, foszforsavat és nitrogén vegyületeket és okszerű borgezdaságnál okvetlenül szükse-gesnek mutatkozik oly trágyafeleket alkalmazni melyek mindazon anyagokat tartalmaznak. Habár a szőlőtőke nagyobb mennyiségű nitro-gén vegyületeket felhasznál, mégsem czélszerű nagyobb mennyiségű nitrogént tartalmazó trágyafeleket felhasználni.

A nitrogén ebben az esetben nemcsak a termés minőségével gyakorol káros befolyást, hanem magára a növényre nézve annyiban mutatkozik káros hatásuak, hogy a nyári hajtások növekedése tul buja lesz a fája nem érik be tökéletesen és a tél bidege jelentéke-nyebb kárt okozhat. Kell tehát, hogy a kali és foszforsav vegyületeknek szenteljünk na-gyobb figyelmet. Hogy a trágya a talaj fizikai tulajdonságaira is befolyással bír és ez okból is használtatik, ezt alig szükséges külön fe-lemlíteni.

Nézzük már most az egyes trágyafeleket különös tekintettel a szőlőkre. Mindenekelőtt felemlíthető a marhatrágya, az egy teljes trá-gya a mely az összes fontos növényi tápanya-gokat oldható és könnyen felvehető alakban tartalmazza és részint ezen okból részint pe-dig mivel a legtöbb esetben könnyen megsze-rezhető használtatik. Marhatrágya mellett ló-trágyát is használhatunk ennek használatánál azonban bizonyos elővigyázat szükséges mivel a lótrágya közvetlenül a tőke gyökere mellé hozza, könnyen káros hatást idézhet elő. Hogy minő állapotban használtassék a trágya a szőlőben az függ elsősorban a talaj minősé-gétől, továbbá a szállítási költségektől is. Ne-héz talaj kevésbé elkorhadt trágyát igényel-míg könnyű talajt tekintetbe véve tulajdon-ságait jobban elkorhadt trágyával kell meg-javítani.

A felhasználandó trágya minősége több körülménytől függ elsősorban a talaj minősé-gétől és a szőlőfajtától. Gazdag tápanyag tartá-lmu talaj, mely ezenkívül könnyen emálló kali és foszforsavdus közetreszecskeket tartalmaz, kevesebb trágyát igényel mint egy olyan talaj a mely az említettel ellenkező tulajdonságokkal bír. Mindezekből kitűnik, hogy a szőlők megtrágyázására mindenesetre érvényes előira-sok nem adhat k, csak megemlíthető, hogy hektáronként 3 évre számítva 4—5000 mé-

termáza közepesen elkorhadtrágya jóközepes trágyázásnak tekinthető. Hogy mikor trágyázunk a szőlőt, ez attól függ, mennyire vagyunk egyéb munkáinkkal és minők az éghajlati viszonyok. Délen a trágyázás télen történhetik, nálunk ellenben vagy a korai tavaszt, vagy az őszt választjuk. A trágya alákarása a szőlőben különös nehézségekre utközik és ez az oka annak, hogy ritkábban de erősebben trágyázunk. Egészen könnyű talajokban a szétterített trágyát ásóval takarjuk alá, vagy bekapáljuk, ott ellenben, hol a talaj nehezebb, vagy minden tőke körül egy gödröt asunk, vagy pedig a sorok között árkot készítünk, melybe a trágyát rakjuk. Úgy lnünk kell azonban arra, hogy a trágyát ne nagyon sekélyen se pedig tulságos mélyen alá ne takarjuk. Első esetben nagyon elősegíti a gyomnövények kifejlődését utóbbi esetben pedig a növény-tápanyagok legnagyobb része az altalajba mosatik és így veszendőbe megy. A trágyalé miután folyékony halmazállapotú, éppen ezen tulajdonsága miatt bajosan szállítható és ezért legcélszerűbb composttrákká megöntözésére felhasználni.

A szőlőben felhasználható trágyafélék között még megemlíthetők a műtrágyák. A borteremelő képes ezeknek segítségével a trágyajából esetleg hiányzó egyik-másik alkotórészt kellőképp pótolni, azonkívül a műtrágyák azon előnyvel bírnak még, hogy könnyen oldhatók és könnyen szállíthatók és alátakarásuk egyáltalában nincsen nehézségekkel egybekötve. Ezekről majd más alkalommal mondunk el egyet-mást.

Széna, szalma, takarmány. Fuchs József nagykereskedő jelentése: A heti vásáron széna és szalmában közepszerű behozatal és hasonló kereslet volt. Eladatott: Közép minőségű jobb és elsőrendű szénát 1.80—2.50. Muhar 2.20—2.40. Alom szalma 1.40. Zsup-szalma 1.90. Szecska 2.000 100 kilo szerint fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.000—2.40. Préselt szalma 1.20—1.40. 100 kilo a Józsefvárosi pályaudvaron. — Gabona neműek: Zab 570—600. Tengeri 510—535 Rózs 690—710. Árpa 6.00 frtig.

CSARNOK.

U t k ö z b e n .

— Regény egy kötetben. —

Írta: **TAMÁS JÓZSEF.**

42.

Zavarta őket a komorna, aki jött és jelentette, hogy Jolánt keresi egy leány. Nem hagyja magát elküldeni semmi képen.

— Márton! Ijedten majdnem megrettanve mondotta Hlancka ezt a szót. A férfi kivonta kezét a leányéből és kérdezte újból:

— Engem keres valaki?

— Igen Uram.

Mint valami fényes víziót látta maga előtt Annát. Ment és nem tudta, hogy mit cselekszik. És folytatódott a látománya, bár ő azt hitte, hogy álmodik.

— Anna, szólalt meg és ekkor már kin voltak és mögöttük Noretta Blanka apró villácskaja állott.

Haladtak végig az egyenes uton. Jáltak arra az emberek, de azokat Márton nem vette észre. Csak haladt az uton valami

félénk bizonytalansággal, talán attól is félt, hogy álmodik.

— Elkergetett. A leány mondotta ezt és Márton hallotta a szavakat. Csak annyit tudott rá válaszolni:

— Édes...

— Elkergetett... és megeredtek a leány könnyei és sirt keservesen, panaszosan:

— Az enyém lesz.

— Elkergetett...

Az emberek nézték a leányt, a síró leányt!

A férfi megszólalt. Talán a félelem is kiérezett a szavából, vagy legalább is sok kétség.

— Az enyém lesz...

— A tied, mondta a leány, hanem csak folytak a könnyei csöndesen, feltartóztatlanul.

— Eljössz velem. Majd dolgozom, az Enyém lesz, csak az enyém. — Dolgozom érted.

— En haza menjek?

— Nem, velem jössz, velem.

Haladtak egymás mellett. Csak megszólalt újra az ember:

— Velem jössz. Dolgozom érted.

Mélyen, erősen vett lélekzetet:

— Majd Kéry Gábor, őt kérem meg. Besegít valahová... Dolgozom érted...

Vége.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év köti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csakély kamattal tőke is törlesztetik. Leboncoltás leg- rövidebb idő alatt.

— Convertálás helyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 4044

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

Indíték az egyedül, mely az ország minden megyéjéből, haladékos és a legtermékenyebb földbirtokok által önmagánál is gyorsabban em.

Olcsó és jó legelő

kapható a Gr. Károlyi örökösök uradalmában Nagy-Ecseden.

Spitz és Társa

nagyecsedei lakosoknál.

ut. p. Fábriánháza.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló anyagból készült fehér, továbbá színes, ó-német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint diszes kandallóit, kandallós kályháit és takaréktűzhelyeit, melyek ez iparágban elsőrangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik.

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését

tetemes árendeménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár DEBRECZENBEN

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj-utca szegletén, a Bika szálloda mellett.

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők s a raktárból kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállíthatnak.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben.

(cs. és kir. udvari szállító).

Selyem-damasztok 75 krtól

4 frt 65 krig méterenként és selyem-brocatok — saját gyáraimból

5

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

☞ KÖNYVNYOMDÁJA ☜

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

☞ **nagyon olcsón.** ☜

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

☞ **reklam falragaszok.** ☜

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

☞ **igen mérsékelt árak mellett.** ☜

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.